

Huvudman

Alingsås kommun
kommunstyrelsen@alingsas.se

Beslut

Datum 2024-09-20

Dnr 2024:3361

Sida 1 (5)

Ärendet

Tematisk tillsyn av beslut om betyg och betygskatalog i årskurs 9 vid grundskolan Gustav Adolfsskolan i Alingsås kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 15 maj 2024

Beslut

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Alingsås kommun en anmärkning avseende brister rörande beslut om betyg och utformning av betygskatalog. Alingsås kommun ska senast **tisdag den 14 januari 2025** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen genom kopior på betygskatalog för årskurs 9 höstterminen 2024 samt lärarförteckning för samma period.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till dokument.goteborg@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2024:3361) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har under vårterminen 2024 genomfört en tematisk tillsyn för att kontrollera om verksamheten vid de skolor som ingår i tillsynen uppfyller författningarnas krav avseende beslut om betyg, dokumentation av betygskatalog och utformning av betygskatalog avseende årskurs 9. Gustav Adolfsskolan i Alingsås kommun har ingått i den tematiska tillsynen.

Skolinspektionen har den 15 maj 2024 beslutat att tilldela Alingsås kommun ett föreläggande rörande beslut om betyg och utformning av betygskatalog.

Alingsås kommun har den 29 augusti 2024 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet samt med en kopia av betygskatalogen vårterminen 2024 för elever i årskurs 9.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Alingsås kommun har följt föreläggandet och vidtagit åtgärder samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Anmärkning

Beslut om betyg och betygskatalog i årskurs 9

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i beslut den 15 maj 2024 att Gustav Adolfsskolan i Alingsås kommun inte levde upp till författningarnas krav gällande att rektorn signerat betyg tillsammans med de lärare som saknat legitimation, utan att förutsättningarna för det var uppfyllda.

Skolinspektionen bedömde vidare att det var en brist att varje betyg inte var egenhändigt signerat med tillhörande datering samt att eleverna inte fått betyg i samtliga ämnen som de läste under höstterminen 2023.

Slutligen bedömde Skolinspektionen att det var en brist att betyg i betygskatalogen strukits över och ersatts utan att det framgick tydligt om ett betyg hade rättats eller ändrats samt att de korrigeringar som gjorts inte var signerade eller daterade.

Av huvudmannens redovisning framgår att Alingsås kommun har ändrat rutinerna på skolenheten kring beslut om betyg innan ett ämne avslutats i form av terminsbetyg. Det framgår av betygskatalogen att eleverna fått betyg i de ämnen som eleverna har fått undervisning i under terminen.

Skolinspektionen har tagit del av betygskatalogen för vårterminen 2024 för elever i årskurs 9. Bredvid respektive betyg för vårterminen 2024 har den lärare som ansvarat för undervisningen signerat och daterat betygen för samtliga elever i undervisningsgruppen med en egenhändig signatur. Längst ner på respektive sida i betygskatalogen har den lärare som ansvarat för undervisningen även signerat egenhändigt vid ett namnförtydligande.

Av betygskatalogen och av den förteckning av undervisande personal som Skolinspektionen tidigare tagit del av framgår att i de fall undervisningen har bedrivits av lärare utan lärarlegitimation är betyget satt av undervisande lärare tillsammans med en lärare med legitimation som också signerat betygskatalogen för betygen som satts vårterminen 2024.

Av betygskatalogen framgår att sex betyg har justerats. I betygskatalogen framgår både det gamla betyget och det nya betyget för samtliga sex betyg. Det framgår vilket datum som betygets satts och det finns en egenhändig signatur vid betyget.

Två av de sex justerade betygen har justerats till ett högre betyg. På ett av dessa står det att tidigare betyg är "fel" samt nytt datum för korrigeringen och på ett betyg står det att betyget är "ändrat".

Fyra av de sex justerade betyget har justerats till ett lägre betyg. Två av dessa fyra justerade betyg står att betyget är "fel" och på två resterande två står att betyget är "ändrat". Signaturen vid betygen är gjorda av undervisande lärare som satt ursprungsbetyget.

Rättslig reglering

Rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar (3 kap. 14 § skollagen).

Betyg ska sättas i grundskolans ämnen i slutet av varje termin från och med årskurs 6 i de ämnen som eleven har fått undervisning i under terminen (10 kap. 15 § första stycket skollagen). Som betyg ska någon av beteckningarna A, B, C, D, E eller F användas. Om det saknas underlag för bedömning av en elevs kunskaper i ett ämne på grund av elevens frånvaro, ska betyg inte sättas i ämnet (10 kap. 17 och 18 §§ skollagen).

Betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn (3 kap. 16 § skollagen). I 6 kap. 3–6 §§ skolförordningen finns kompletterande bestämmelser om vem som ska besluta om betyg.

Beslut om betyg ska dokumenteras i en betygskatalog. Rektorn ansvarar för att betygskatalogen förs (6 kap. 10 § skolförordningen).

Enligt Skolverkets föreskrifter om betygskatalog (SKOLFS 2011:123) ska betygskatalogen utformas så att den skyddas mot förlust och olovlig ändring samt så att dokumentets äkthet över tiden kan säkerställas (3 §). Skolenheten ska ha rutiner för att säkerställa att samtliga beslut om betyg i

betygskatalogen har fattats av den eller de som enligt 3 kap. 16 § skollagen ska besluta om betyg (4 §). Betygskatalogen ska föras löpande. Betygskatalogen får föras på papper eller elektroniskt (5 §). Beslut om betyg ska föras in i betygskatalogen dels i slutet av varje termin då betyg ska beslutas, dels i anslutning till att ett ämne har avslutats (6 §). Den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med sin egenhändiga signatur. Om betygskatalogen förs elektroniskt får uppgiften i stället skrivas under elektroniskt (7 §). En betygskatalog i grundskolan ska innehålla ämnets namn och elevens betyg i respektive ämne. Ett betyg efter provning ska framgå av betygskatalogen. Om eleven har ett betyg i ämnet sedan tidigare ska såväl det gamla som det nya betyget framgå. Beslut om att inte sätta betyg ska enligt 6 kap. 19 § skolförordningen (2011:185) i grundskolan markeras med ett horisontellt streck (9 §). Siffran 3 ska anges när ett ämne inte lästs på grund av anpassad studiegång enligt 3 kap. 12 § skollagen (2010:800) eller anpassad timplan enligt 3 kap. 12 h § skollagen (11 §). Rättelser och ändringar av betyg ska anges i betygskatalogen. Om ett betyg rättas eller ändras ska såväl det gamla som det nya betyget framgå. Rättelser och ändringar ska dateras och signeras. Det ska framgå av betygskatalogen om det är en rättelse eller ändring som är beslutad (15 §).

Ett betyg som innehåller en uppenbar oriktighet till följd av ett skrivfel eller liknande förbiseende får rättas av rektorn. Innan rättelse görs ska rektorn ge eleven och elevens vårdnadshavare tillfälle att yttra sig, om det inte är obehövligt. (3 kap. 19 § skollagen).

Finner den eller de som har fattat ett beslut om betyg att beslutet är uppenbart oriktigt på grund av nya omständigheter eller av någon annan anledning, ska denne eller dessa ändra beslutet, om det kan ske snabbt och enkelt. En sådan ändring får inte innebära att betyget sänks. Ändringen ska göras av rektorn om den som har fattat det ursprungliga beslutet inte längre är anställd av huvudmannen eller är förhindrad på grund av något annat liknande skäl, det ursprungliga beslutet har fattats av flera personer och någon eller några av dem inte längre är anställda av huvudmannen eller är förhindrade på grund av något annat liknande skäl, eller det ursprungliga beslutet har fattats av flera personer och dessa inte kan enas. (3 kap. 20 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Alingsås kommuns verksamhet vid Gustav Adolfsskolan uppfyller författningarnas krav avseende att betyg ska sättas av undervisande lärare.

Skolinspektionen bedömer att Alingsås kommun uppfyller författningarnas krav avseende att lärare som saknar legitimation satt betyg tillsammans med en legitimerad lärare.

Skolinspektionen bedömer även att eleverna fått betyg i de ämnen som eleverna haft undervisning i under terminen.

Vidare bedömer Skolinspektionen att Alingsås kommun uppfyller författningarnas krav gällande egenhändig signatur av betyg i betygs katalogen.

Skolinspektionen bedömer dock att det fortfarande är en brist att det inte alltid framgår av betygs katalogen om ett betyg har rättats eller ändrats och att lärare i fyra fall har gjort justeringar som inneburit att betyg sänkts. Enligt gällande föreskrifter är det endast rektorn som under vissa förutsättningar kan rätta ett betyg medan det i första hand är den som fattat beslut om ett betyg som har rätt att ändra ett betyg. En ändring får dock inte innebära att betyget sänks.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Alingsås kommuns verksamhet vid Gustav Adolfsskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller rättade och ändrade betyg. Utredningen visar att Gustav Adolfsskolan har rättat flera av de brister som Skolinspektionen tidigare förelagt huvudmannen att åtgärda, bristen avseende rättade och ändrade betyg berör enstaka betyg för skolenhetens elever i årskurs 9. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela Alingsås kommun en anmärkning.

Beslutet har fattats av beslutsfattare Tove Andersson

Föredragande i ärendet har varit utredaren Matilda Nordh